

ZATWIERDZAM

DYREKTOR SZKOŁY

MB
mgr Magdalena Bujkowska

INSTRUKCJA

BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

DLA

PUBLICZNEJ SZKOŁY

PODSTAWOWEJ NR 2

im. ppor. **EMILII GIERCZAK**
ul. Armii Krajowej 19

78-300 ŚWIDWIN

Aktualizował
st.asp.w s.s. Stanisław Gulbas
Technik pożarnictwa

ŚWIDWIN - KWIECIEŃ - 2010 r.

ALMA MATER
WYDZIAŁ INŻYNIERII
MIECHANICZNEJ

WYDZIAŁ INŻYNIERII
MIECHANICZNEJ
KATEDRA

UWAGA !

Niniejsza opracowanie nie może być kopiowana w całości ani w częściach, w żadnej formie graficznej, elektronicznej, mechanicznej, łącznie z fotografowaniem, powiększaniem, odbijaniem bez zgody uzyskania autor i inwestora.

WYDZIAŁ INŻYNIERII MIECHANICZNEJ

ZASADY OGÓLNE.

Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem.

Realizowana jest poprzez:

- ☛ zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- ☛ zapewnienie sił i środków do zwalczania w/w zdarzeń,
- ☛ podejmowanie i prowadzenie działań ratowniczych – gaśniczych.

Obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej wynikające z art. 3.1., 4.1. i art. 9 Ustawy o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991r. (Dz. U. z 2009r. Nr 178, poz. 1380 oraz, z 2010r. Nr 57, poz. 353) w świetle których osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystające ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem.

Odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych spoczywa na właścicielu, zarządcy lub użytkowniku budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, a w szczególności:

- ☛ przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych instalacyjnych i technologicznych,
- ☛ wyposażyć budynek, obiekt lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- ☛ zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- ☛ zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- ☛ przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- ☛ zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ☛ ustalić sposób postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Szczegółowe zasady ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków, wyposażenia ich w sprzęt, urządzenia

przeciwpożarowe i ratownicze wynikają z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz.719).

W oparciu o przytoczone akty prawne, całokształt przedsięwzięć w zakresie organizacji ochrony przeciwpożarowej, jak również zapewnienie wymagań techniczno-budowlanych spoczywa na zarządcy obiektu, którego funkcję w rozumieniu zapisu ustawy, sprawuje **dyrektor, prezes, właściciel, zarządca, pełnomocnik, kierownik.**

W/w osoby odpowiedzialne są nie tylko za zapewnienie warunków sprawnego funkcjonowania instytucji w zajmowanym budynku, ale również za zabezpieczenie obiektu m.in. przed możliwością powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, a przede wszystkim za zapewnienie bezpieczeństwa pracownikom i użytkownikom pomieszczeń oraz innym osobom mogących przebywać w pomieszczeniach budynku w momencie powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

Podstawowym celem „**Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego**” jest zapewnienie maksymalnej ochrony ludziom przebywającym w obiekcie na podstawie analizy istniejących warunków technicznych budynku, zastosowanych zabezpieczeń przeciwpożarowych i ustaleń organizacyjnych w zakresie zapobiegania i postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy zatrudnieni pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko. Przyjęcie do wiadomości postanowień niniejszej instrukcji pracownicy potwierdzają w oświadczeniu własnoręcznym podpisem, które powinno być włączone do akt osobowych pracownika.

Postanowienia instrukcji obowiązują również pracowników wszystkich firm i przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą lub wykonujących prace zlecone na terenie obiektu. Ponadto, wykonawca (najemca) zobowiązany jest do zapoznania z treścią instrukcji swoich pracowników, którzy potwierdzają przyjęcie do wiadomości jej postanowień własnoręcznym podpisem.

I. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA.

1.1. Cel opracowania.

Celem opracowania pt. „*Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego*” jest ustalenie przestrzegania zasad bezpieczeństwa pożarowego, warunków ewakuacji ludzi i mienia oraz ich organizacji, uwzględniając specyfikę występujących zagrożeń i realizację podstawowych przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem.

Właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe, przeznaczone do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, magazynowych oraz inwentarskich zapewniają i wdrażają instrukcje bezpieczeństwa pożarowego.

Posiadanie „*instrukcji...*” jest wymogiem obligatoryjnym i wynika bezpośrednio z § 6.1. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109 poz.719).

1.2. Zakres opracowania.

W zakres opracowania „*instrukcji*” uwzględniono następujące zagadnienia.

1. Zasady ogólne.
2. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem.
3. Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym.
4. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia.
5. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane.
6. Warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzenia.
7. Sposoby zapoznawania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji.
8. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami.
9. Podstawowe warunki technicznej eksploatacji obiektu.
10. Plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
 - a) powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
 - b) odległości od obiektów sąsiadujących,

- c) parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
- d) występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
- e) kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
- f) lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
- g) podziału obiektu na strefy pożarowe,
- h) warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
- i) miejsc ustawienia urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
- k) wskazania dojeżdżać do dźwigów dla ekip ratowniczych,
- l) hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
- m) dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony.

11. Załączniki.

12. Wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.

1.3. Podstawa opracowania.

- ✓ Wizja lokalna na terenie obiektu,
- ✓ Wywiad z przedstawicielem zleceniodawcy,
- ✓ Inwentaryzacja dla potrzeb własnych,
- ✓ Badania techniczne i eksploatacyjne obiektu,
- ✓ Obowiązujące przepisy, normy oraz literatura.

VIII. ZADANIA I OBOWIĄZKI WYNIKAJĄCE ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ.

8.1. Obowiązki właściciela, dyrektora, prezesa, kierownika, zarządzającego.

Obowiązki powinny wynikać ze stałej troski o zapewnienie wymagań ochrony przeciwpożarowej, a także przede wszystkim bezpieczeństwa osobistego pracowników i osób przebywających w niekorzystnych warunkach zagrożenia pożarowego lub innego miejscowego i wyrazić się powinny w szczególnym przestrzeganiu obowiązujących przepisów i instrukcji.

Użytkownik obiektu odpowiedzialny jest za zorganizowanie, utrzymanie i nadzorowanie stanu bezpieczeństwa pożarowego oraz zapewnienie osobom przebywającym w pomieszczeniu bezpieczeństwa na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, a w szczególności :

- zorganizowania bezpieczeństwa pożarowego oraz zaopatrzenia w sprzęt gaśniczy i urządzenia przeciwpożarowe,
- zapewnienia warunków bezpiecznej ewakuacji ludzi i mienia z obiektów zagrożonych,
- wydawanie zarządzeń w oparciu o obowiązujące przepisy oraz stosowanie się do zaleceń Państwowej Straży Pożarnej i wniosków zgłaszanych przez podwładnych,
- czuwanie nad przestrzeganiem przez podległy personel przepisów przeciwpożarowych oraz wyciąganie wniosków i konsekwencji w stosunku do winnych ich nieprzestrzegania,
- zapewnienie odpowiednich środków finansowych i materialnych dla bezpieczeństwa pożarowego, a zwłaszcza bezpieczeństwa osobistego ludzi,
- zapewnienie obowiązującego przeszkolenia pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz zaznajomienie nowo przyjętych pracowników z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

8.2. Obowiązki użytkowników poszczególnych pomieszczeń.

Użytkownicy poszczególnych pomieszczeń odpowiedzialni są za zabezpieczenie przeciwpożarowe pomieszczeń, urządzeń i instalacji w użytkowanych pomieszczeniach, a w szczególności :

- dopilnowanie w utrzymaniu czystości, porządku w budynkach i zajmowanych pomieszczeniach,
- zapewnienie stałej konserwacji urządzeń i instalacji elektrycznych, piorunochronnych, grzewczych i gazowych,
- wyposażenie budynków i pomieszczeń w określone przepisami ilości i rodzaju podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzenia przeciwpożarowe oraz zapewnienie terminowej konserwacji tego sprzętu i urządzeń,

- ☛ wyposażenie budynków i pomieszczeń w instrukcje alarmowe, tablice informacyjne i znaki bezpieczeństwa (oznakowanie dróg ewakuacyjnych, urządzeń elektrycznych, zakazu używania ognia otwartego itp.),
- ☛ dopilnowanie, aby na korytarzach i klatkach schodowych nie gromadzono jakichkolwiek przedmiotów utrudniających przejście oraz nie zastawiano wyjść zapasowych,
- ☛ przystosowanie odpowiednich pomieszczeń na archiwa, ksero kopiarnie i inne pomieszczenia zaplecza gospodarczego.

8.3. Obowiązki osób odpowiedzialnych za magazynowanie.

Odpowiedzialni są za:

- ☛ układanie materiałów na regałach i szafach według asortymentów z zachowaniem przejść,
- ☛ właściwe rozmieszczenie sprzętu pożarniczego i nie tarasowanie dostępu do tego sprzętu,
- ☛ nie tarasowanie materiałami i urządzeniami dróg dojścia i dojazdu do pomieszczeń, przejść i dróg ewakuacyjnych,
- ☛ nie składanie materiałów pod tablicami rozdzielczymi, na grzejnikach CO, przewodach elektrycznych i składowania ich nie bliżej niż 0,5 m od punktów świetlnych i wyłączników elektrycznych,
- ☛ przestrzeganie zakazu palenia papierosów i wchodzenia z ogniem otwartym do pomieszczeń magazynowych oraz eksploatacji w tych pomieszczeniach piecyków elektrycznych, gazowych lub żelaznych,
- ☛ zgłaszanie kierownictwu nieprawidłowości, usterek zagrażających bezpieczeństwu pożarowemu,
- ☛ dopilnowanie, po zakończeniu pracy, sprzątnięcia pomieszczeń, przejść i dróg ewakuacyjnych, dojazdowych oraz pozamykania okien, wyłączenie odbiorników i urządzeń elektrycznych spod napięcia, powygaszanie światła oraz zamknięcia drzwi awaryjnych,
- ☛ umieszczanie w magazynach i przed magazynami napisów ostrzegawczych, pożarniczych i ewakuacyjnych.

8.4. Obowiązki personelu sprzątającego.

Odpowiedzialny jest, za:

- ☛ utrzymanie czystości przez systematyczne usuwanie śmieci, odpadków papieru do odpowiednich pojemników poza teren sprzątanego pomieszczenia,
- ☛ dopilnowanie wygaszania oświetlenia oraz wyłączenia urządzeń elektrycznych nie przystosowanych do ciągłej pracy,
- ☛ zamknięcie pomieszczeń po zakończeniu sprzątnięcia i umieszczenie kluczy w ustalonym miejscu,
- ☛ zgłaszanie przełożonemu stwierdzonych nieprawidłowości w p. pożarowym zabezpieczeniu pomieszczeń (nie wyłączone urządzenia elektryczne, grzejne, maszyny, oświetlenie).

8.5. Obowiązki ochrona obiektu, portier, konserwator.

Odpowiedzialny jest, za:

- ☛ kontrolowanie całego obiektu po zakończeniu pracy, a w szczególności miejsc, w których występuje zagrożenie pożarowe oraz komplety kluczy do pomieszczeń,
- ☛ znajomość rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego, wewnętrznych punktów wody, dróg dojazdowych do budynku, miejsc o szczególnym zagrożeniu pożarowym, rozmieszczenia tablic rozdzielczo-bezpiecznikowych, głównych wyłączników energii elektrycznej, wewnętrznych dróg i wyjść ewakuacyjnych,
- ☛ znajomość podstawowych czynności przy obsłudze urządzeń sygnalizacji pożaru,
- ☛ znajomość zasad alarmowania, w razie powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, straży pożarnej i wyznaczonych pracowników – zgodnie z postanowieniami instrukcji alarmowej,
- ☛ podjęcie działań gaśniczo-ratowniczych do czasu przybycia jednostek straży pożarnej, zgodnie z instrukcją alarmowania i instrukcjami postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- ☛ zapewnienie porządku w trakcie trwania akcji gaśniczo-ratowniczej i strzeżenie powierzonego mienia, prowadzenia książki zdania i przyjęcia służby według ustalonych zasad i wpisywania do tej książki stwierdzonych usterek w przeciwpożarowym zabezpieczeniu mienia.

8.6. Obowiązki wszystkich pracowników.

Wszyscy pracownicy bez względu na zajmowane stanowisko służbowe zobowiązani są do przestrzegania przepisów i zasad ochrony przeciwpożarowej, a w szczególności :

- ☛ dbać o właściwy stan zabezpieczenia na swoim stanowisku pracy,
- ☛ znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe, w tym także postanowienia niniejszej instrukcji oraz ściśle przestrzegać następujących zakazów :
 - używania ognia otwartego, palenia tytoniu w pomieszczeniach i strefach zagrożonych pożarem lub wybuchem, stosowania innych czynników mogących zainicjować zapłon występujących materiałów palnych,
 - użytkowania grzejnych urządzeń elektrycznych ustawionych na podłożu,
 - użytkowania prowizorycznej instalacji elektrycznej i instalowania sprzętu instalacji elektrycznych na podłożu palnym bez zabezpieczeń,
 - wnoszenia lub przechowywania materiałów i cieczy palnych oraz wybuchowych w miejscach zabronionych,
 - ustawiania jakichkolwiek przedmiotów na drogach ewakuacyjnych w sposób zastawiający dostęp do wyłączników prądu, gazu i urządzeń przeciwpożarowych utrudniających ewakuację,
 - zastawiania wyjść ewakuacyjnych, w tym różnych zamykania w sposób uniemożliwiający ich użycie,